

5. Ettepanekud kaitse alla võetud üksikobjektide kaitsereežiimi täpsustamiseks, muutmiseks, lõpetamiseks või kaitse alla võtmiseks

5.1. Ülelinnalised suunised

Tartu linnas on riikliku kaitse all Tartu vanalinna muinsuskaitseala ja 350 kinnismälestist (ehitis-, ajaloo , arheoloogia- ja kunstimälestised, lisa 2). Kinnismälestistest umbes üks kolmandik asub vanalinna muinsuskaitsealal, peaaegu üks kolmandik Tartu linna miljööväärtuslikel aladel ja umbes üks kolmandik väljaspool kaitstavaid piirkondi.

Vastavalt kultuuriministri 01.07.2015 määrusele nr 4 tuleb juhul, kui üldplaneeringu alale jääb muinsuskaitseala, koostada muinsuskaitse eritingimused üldplaneeringule. Arvestades, et Tartu kesklinna üldplaneeringu raames on põhjalikud eritingimused koostatud aastatel 2013-2016 ja kooskõlastatud muinsuskaitseameti poolt 10.05.2016 (kooskõlastuse nr 27375), ei ole uusi koostada tarvis.

Kinnismälestiste kaitse eesmärk on tagada ajaloolise mahu, substantsi, konstruktsiooni, ruumistruktuuri, arhitektuursete ja kunstiliste detailide säilimine (hoonete puhul nii eksterjööris kui ka interjööris) ning nende terviklikkuse taastamine ajalooliste andmete alusel. Seepärast tuleb vältida ajaloolisele hoonetele mitteomaseid elemente (plekist korstnaid, õhksoojuspumpasid jm tehnoelemente), kavandamisel peavad need olema avalikust ruumist mitterahuldavad, mujal vähenähtavas positsioonis või peidetud. Päikesepaneelid ei ole ehitise- ja ajaloomälestistele üldjuhul lubatud paigaldada.

Enamiku kinnismälestiste seisukord on hea või rahuldav, halvas või avariilises seisukorras on u 5% mälestisi (lisa 2), mis on viis korda vähem kui Eestis keskmiselt. Halvas või avariilises seisukorras mälestise kordategemise soodustamiseks püütakse leida võimalus täiendava ehitusõiguse määramiseks mälestise krundil (kaitsevööndis).

Kui ei ole määratud teisiti, siis on mälestise kaitsevöönd 50 m, tihedalt koos asuvatele mälestistele on määratud ühine kaitsevöönd. Kaitsevööndi eesmärk on tagada mälestise vaadeldavus ja mälestist toetav ruumiline kontekst. Seepärast tuleb mälestise kaitsevööndis püüda säilitada kinnistute struktuur, ajalooliselt välja kujunenud teestik, maastik, pinnavormid, haljastus, väikevormid, ajalooliste hoonete olemasolev maht jm ajastukohane. Uute hoonete ehitamisel mälestise kaitsevööndis tuleb taotleda mälestisega lähedast hoonemahtu, vältides mälestisega võrreldes ebaproportsionaalselt suurt hoonemahtu. Linnaruumis, kus majad asuvad tihedalt ja ühetaoliselt üksteise kõrval kindlal ehitusjoonel, on sellise linnalise struktuuri jätkumine olulisem kui mälestise igakülgne vaadeldavus. Hoonete puhul, mis on algupäraselt ehitatud igast küljest vaadeldavana avarasse keskkonda (villalikud eluhooned, mõisahooned, kirikud, haiglad, tehased jt hooned), on oluline mälestise igakülgne vaadeldavus. Lubatud on mälestise vahetus lähedusest kõrghaljastuse eemaldamine, kui see hakkab mälestist ohustama (nt Uspenski kirikut ja linnamüüri).

Tartu vanalinna muinsuskaitseala hoonete kaitse eesmärgid ning kaitse- ja kasutustingimused on kirjas muinsuskaitseaduses ja Tartu vanalinna muinsuskaitseala põhimääruses. Tartu

linna üldplaneeringu alale jäävate mälestiste restaureerimine, konserveerimine ja ehitamine toimub kooskõlas muinsuskaitseaduse ja selle rakendusaktidega.

Tartu linna territooriumil on muinsuskaitse alla võetud ka 12 arheoloogiamälestist. Vanim neist on 1997. aastal leitud Ihaste hilismesoliitikumi aegne asulakoht. Vanimaid on ka venekirvekultuuri matmispaik Karlovas, mis avastati juba 1911. aastal. Kaitsenimistus on veel eestlaste muinaslinnuse asukoht, ohvrikivi Toomemäel, Emajõe vasakkaldal asuv arvatavasti juba muinasajal tekkinud asulakoht ja mitu keskaegset kalmistut. Arheoloogiline kaitse kohaldub ka kogu linnamüüri ja muldkindlustustega ümbritsetud linna tuumikalale ja keskaegsete eeslinnade alale. Arheoloogiamälestiste kaitse korraldamisel juhindutakse muinsuskaitseadusest ja 1996. a Eesti Vabariigi poolt ratifitseeritud arheoloogiapärandi kaitse Euroopa konventsioonist.

Üldplaneeringuga tehakse ettepanek tunnistada ehitismälestiseks järgmine hoone:

Veetorn-elamu aadressil Õpetaja 9. Veetorn-elamu alumisele kuuetele korrusele kavandati korterid (praegu bürood), nende peale betoonist veepaak. Hoone on funktsioonilt üks varasemaid näiteid eluhoonet ja veetorni ühendavast hoonetüübist. Arhitektuurselt heal tasemel ja iseloomulik 1930. aastate teise poole uusklassitsismil põhineva esindustraditsionalismi näide.

Üldplaneeringuga tehakse ettepanek lõpetada mälestise kaitserežiim järgmiste hoonete puhul:

Elamu Tartus aadressil Tiigi 12, 1910. a (ehitismälestis reg-nr 7022) kui II maailmasõjas kannatada saanud maja, millest on algsena säilinud ainult algne kehand (müüride maht ja kuju). Algne mansardkatus asendati pärast sõda madala kelpkatusega, eksterjööris ja interjööris puuduvad algsed avatäited jt arhitektuursed detailid. Hoone tehniline seisukord on hea.

Elamu Tartus aadressil Raatuse 55, 1882. a (ehitismälestis reg-nr 7079) kui avariilises seisukorras elamu, millest on säilinud ainult avatäideteta esifassaad ja tule müürid. Müürides on tugevad praod. Vahelaed ja interjäär puuduvad.

Üldplaneeringuga tehakse ettepanek muuta Tartu kesklinna üldplaneeringu muinsuskaitse eritingimusi (koostaja Artes Terrae OÜ, töö nr 61ÜP12) järgmiselt:

5.1.1. krundile Ujula tn 2 lubada uushoonestusala korruselisusega kolm korrust;

5.1.2. Ujula 2a antud uushoonestusala korruselisuseks lubada kolm korrust;

5.1.3. loobuda Lille-Kalevi-Riia tn kvartali hoonestuse kõrguse piirangust.

5.2. Tartu vanalinna muinsuskaitseala ja selle kaitsevöönd

5.2.1. Nõuded maa-alade kasutamise ja ehitustegevuse kohta Tartu vanalinna muinsuskaitsealal ning selle kaitsevööndis

5.2.1.1. Olemasolevate hoonete laiendamisel ja uute hoonete ehitamisel vanalinna muinsuskaitsealal, selle kaitsevööndis ning väljaspool seda tuleb silmas pidada, et säiliks vaated vanalinnale (joonis 4). Vaated vanalinnale ja Toomemäele tuleb säilitada ja muuta paremaks kõrghaljastuse uuendamisega või tagasilõikamisega muinsuskaitsealal ja selle kaitsevööndis ning madalama ja puuduva hoonestusega Emajõe vasakkaldal ja mujal, kus see jääb plaanil näidatud vaatekoridori. Hoone ja haljastuse projekteerimisel tuleb projektis näidata, kuidas muutub vaade asjakohases vaatekoridoris, ning tagada vaate säilimine või parendamine.

5.2.1.2. Kruntidele Narva mnt 4 ja 10 võib ehitada 4–6 korrust, kuid säilitada tuleb vaade Narva mnt ja Puiestee tänava ristilt tähetornile ning raekoja tornile ja katusele, mis võimaldab vaatesektoris hoonestuse kõrgust u 16 m (sh tehnosüsteemid). Vaatesihist väljaspool on Võidu ja Vabaduse silla vahel piki Narva maanteed lubatud 6-korruseline hoonestus. Hoonete projekteerimisel või sellele eelneval arhitektuurivõistlusel tuleb esitada projektsioon vaadete kohta.

5.2.1.3. Sulgeda ei tohi Emajõe ürgoru nõlva ülaosalt Roosi ja Mäe tänavalt avanevat vaadet Jaani kirikule. Seetõttu ei tohi kruntidele Narva mnt 2b ja 2d ehitada kõrgemat kui 23 m hoonet (sh tehnosüsteemid). Hoonete projekteerimisel või sellele eelneval arhitektuurivõistlusel tuleb esitada projektsioon vaadete kohta.

5.2.1.4. Et säiliks vaade Võidu sillalt raekoja tornile, on vaja piirata hoonestatava kaubahoovi kvartali hoonete kõrgust Vabaduse pst ääres u 15 m-ga.

5.2.1.5. Vaade Võidu sillalt Jaani kirikule ja vanalinnale tuleb säilitada vaatepunktidest, mis asuvad paremkalda ja silla keskkoha vahel. Emajõe vasakkalda hoonestusjoone kavandamisel on soovitatav arvestada ajaloolist ehitusjoont ja põhimõtet, et hoonestus oleks jõefrondis eri kõrgusega. Emajõe-äärsetele haljasaladele jt avalikele haljasaladele on lubatud püstitada rajatisi.

5.2.1.6. Vanalinnas peab jääma avatuks vaade Vabaduse puiesteelt Uspenski kirikule ja endise Eesti Panga hoone esifassaadile.

5.2.1.7. Vanalinna muinsuskaitseala on mitmefunktsioonilise maakasutusega piirkond, kus lubatavad maa-alade juhtotstarbed on antud joonisel 2 „Maa- ja veealade üldised kasutamistingimused. Maakasutuse piirangud”. Keelatud on laod ning kahjuliku välismõjuga ja suured kahjuliku välismõjuta tööstusettevõtted.

5.2.1.8. Maakasutuse muutmisel lähtutakse kesklinna üldplaneeringu arengustrateegiast. Hoonestatud kinnistutel on maakasutuse muutmisel eelistatud hoone algse või varasema funktsiooni taastamine. Kui hoone on kõrgem kui kaks korrust ja tegemist ei ole olemasoleva hoone ajaloolise funktsiooni taastamisega, siis tuleb maakasutuse muutmisel vanalinna ärikvartalite tänavaäärsete hoonete esimesele korrusele ette näha avalikkusele mõeldud funktsioon.

5.2.1.9. Kinnistute piire vanalinna muinsuskaitsealal üldjuhul ei muudeta. Muutmise põhjuseks võib olla II maailmasõja eelse olukorra taastamine või suur ühiskondlik huvi.

5.2.1.10. Hoonestada on lubatud enne II maailmasõda hoonestatud alad, v.a Pirogovi park kui aktiivselt kasutatav puhkeala ning enamik Emajõe kaldaalast kui aktiivselt kasutatav puhkeala ja piirkond, mille hoonestamine varjab vaated vanalinnale. Hoonestada on lubatud ka üksikud kinnistud, mis enne II maailmasõda olid hoonestamata, kuid mille linnaehituslik situatsioon seda võimaldab. Hoonestada ei tohi avalikke ja poolavalikke ajaloolisi haljasalaid ning aedu (Emajõe-äärne park Kaarsillast Vabaduse sillani, Toomemäe park koos Kassitoomega, J. Liivi 2 õppehoonega külgnev raveliinil ja Rahvaste mälestussamba ümbrus, Park Hotelli esine haljasala, Barclay plats, Politsei plats, Gustav Adolphi plats, Jaani kiriku tagune haljak, Tartu Ülikooli botaanikaaed, Uspenski kiriku aed) ja Raekoja platsi.

5.2.1.11. Olemasolevate hoonete restaureerimine, ümberehitamine ja laiendamine toimub vanalinna muinsuskaitsealal kooskõlas hoone muinsuskaitse eritingimustega (muinsuskaitseaduse § 35 lg 1). Käesoleva planeeringuga antavad hoone laiendamise, ümberehitamise ja sisehoovi katusega katmise võimalused on vanalinna muinsuskaitsealal ajutised ning vajavad täpsustamist muinsuskaitse eritingimustega.

5.2.1.12. Hoov on võimalik katta läbipaistva katusega, kui hooviala on ümbritsetud enam-vähem ühekõrguste hoonetega. Hoovi katmine läbipaistva katusega või hoone laiendamine ei tohi varjata arhitektuuriväärtuslikke fassaade ja detaile (viimaste olemasolul peavad need jääma nähtavale siseruumides) ega liita erinevaid väärtuslikke hoonemahte, mille vaadeldavus eraldiseisvana on olulisem. Samuti ei ole katusega katmine lubatud, kui valgustingimuste halvenemise tõttu tuleb olemasolevate hoonete kultuuriväärtuslikke interjööre ümber ehitada.

5.2.1.13. Uushoonestuse rajamisel vanalinna tuleb arvestada vanalinna muinsuskaitseala põhimäärusega (Vabariigi Valitsuse 17. juuni 2004. a määrus nr 218).

5.2.1.14. Vanalinna muinsuskaitsealal ja selle kaitsevööndis tuleb uushoonestuse rajamisel arvestada kvartali või piirkonna väljakujunenud krundistruktuuri ja krundi täisehitusprotsenti. Vanalinna tuumikalale on iseloomulik vähese haljastusega tihe hoonestus, kus täisehitusprotsent on suur. Vanalinna äärealadele ja muinsuskaitseala kaitsevööndi aladele (Laia ja Kroonuaia tänava vaheline ala, Jakobi mäe, Veski, Vallikraavi ja K. E. von Baeri tänavaga piirnevad alad) on iseloomulik haljastuse suurem osakaal ja väiksem täisehitusprotsent.

5.2.1.15. Vanalinna muinsuskaitsealal ja selle kaitsevööndis tuleb uushoonestuse rajamisel arvestada kvartali või tänava väljakujunenud ehitusjoont. Üldjuhul tuleb ehitis paigutada tänavajoonele. Tänavajoonest kaugemale võib ehitada siis, kui tänava ääres juba on hoone või kui samal ajal kavandatakse hoone ka tänava äärde. Tänavajoonest mõnemeetrise tagasiastega võivad uushooned paikneda Veski ja Vallikraavi tänaval (v.a Vallikraavi tänava sisekülj Ülikooli tänavast K. E. von Baeri tänavani).

5.2.1.16. Vanalinna muinsuskaitsealal ja selle kaitsevööndis määratakse uushoone kõrgus lähtuvalt kvartali või tänava ajalooliste hoonete kõrgusest, uushoone ei tohi olla üle ühe korruse kõrgem kui selle ajaloolised naaberhooned. Muinsuskaitsealal on lubatud kõige rohkem neli maapealset korrust, arvestades esimese korruse kõrguseks 4,50 m ja ülejäänud korruste kõrguseks 3,20 m.

5.2.1.17. Vanalinna muinsuskaitseala kaitsevööndis on erandina lubatud piki Narva mnt äärt kuni kuus maapealset korrust, J. Liivi 4 juurdeehitisele kehtiva detailplaneeringu järgi kuni viis maapealset korrust, Poe–Vabaduse–Uueturu–Küüni tänava kvartalis kuni viis maapealset korrust ja erilahendus Ülikooli – Vanemuise – W. Struve – Kitsa tänava kvartalis (sh üks kuni kaheksakorruselise torn).

5.2.1.18. Lossi 1 kinnistu taashoonestamisel tuleb lähtuda seal asunud endise hoone mahust ja taastada Ülikooli tänava poolne kunagine barokkfassaad.

5.2.1.19. Muinsuskaitsealal detailplaneeringu või projekteerimistingimustega uue hoone vundamentide ja maa-aluste korruste kavandamisel tuleb enne detailplaneeringu kehtestamist või projekteerimistingimuste väljastamist teha arheoloogilised uuringud. Arheoloogiliste uuringutega avastatava keskaegse substantsi, nagu linnamüür koos väravaehitistega, kloostrite, kirikute, aadlielamute jäänused jt keskaegsete hästi säilinud ehitiste osade puhul tuleb eelistada nende eksponeerimist.

5.2.1.20. Arvestades piirkonna geoloogilist iseloomu ja soovi vältida olemasolevate hoonete kahjustamist, tuleb vundamentide rajamisel kasutada puurvaiasid või ehitada plaatvundament. Keelatud on rammvaiade kasutamine. Kõik kaevetööd vanalinna muinsuskaitsealal nõuavad eelnevaid arheoloogilisi uuringuid (nõuded vt eelnev punkt); plaatvundamendi ehitamise soovi korral on nõutav kogu hooneala täielik arheoloogiline uuring.

5.2.1.21. Väljaspool muinsuskaitseala asuvatel arheoloogiamälestistel ja arheoloogilises miljöopiirkonnas tuleb tagada arheoloogiliste uuringute läbi viimine, uuringumetoodika (eeluuring, arheoloogiline jälgimine, kaevamine) otsustatakse olenevalt asukohast vastavalt objekti iseloomule ja kaevetööde mahule.

5.2.1.22. Vanalinna muinsuskaitsealal peavad uusehitised olema viimistletud krohvi, looduskivi, tellise või betooniga, puithoonete piirkonnas puiduga (eelistatult üle 20 cm laiune rõhtlaudis). Katusena eelistada kaldkatust ja katusekatte materjalina kivi, lubatud on ka valtsplekk, eriti puithoonete piirkonnas. Avatäited peavad üldjuhul olema puidust. Metallraamidega aknad on lubatud ilma jaotuseta vitriinakendel. Metallist või muust materjalist ukSED on lubatud ainult siis, kui uks on käsitletav selle maja jaoks kujundatud kunstiteosena.

5.2.1.23. Planeeringu juurde kuulub lisa 2 „Kesklinna planeeringualal asuvate mälestiste nimekiri, ülevaade nende olukorrast ja meetmed edasiseks tegevuseks”. Halvas seisukorras mälestiste seisukorda on võrreldud 2005. aasta üldplaneeringu aegse seisuga.

5.2.2. Nõuded tehnoehitistele jt utilitaarse iseloomuga ehitistele, tehnoseadmetele, piiretele, tänavatele ja liiklusele

5.2.2.1. Uute tugimüüride rajamisel võib need ehitada raudbetoonkonstruktsioonina või mõne teise nüüdisaegse lahendusena. Ajaloolised tugimüürid tuleb viimistleda algse lahenduse järgi, uute puhul võib asukohast olenevalt kasutada tänapäevast viimistlusviisi.

5.2.2.2. Ei ole lubatud püstitada eraldiseisvaid katlamaju, alajaamu, tanklaid, garaaže jt utilitaarse iseloomuga ehitisi avalikust ruumist vaadeldavasse kohta, sest otstarbe tõttu on nende hoonete iseloom üldjuhul tehnilislik või sissepoole suunatud ega ilmesta linna. Kui on vajadus tuua eelnimetatud funktsioonid muinsuskaitsealale või selle kaitsevööndisse, siis tuleb need visuaalselt vähenähtavana lõimida muu otstarbega hoone mahtu. Erandina on lubatud rajada iseseisvaid elektri alajaamasid, prügimaju ja kuure, kui nende arhitektuurilahendus haakub ümbritsevaga. Uushoonetel eelistada ka prügimajade rajamist hoone mahus.

5.2.2.3. Olemasolevad pärast II maailmasõda püstitatud utilitaarehitisel, mis asuvad enne II maailmasõda ehitatud hoonete juures, nagu alajaamad Näituse 2a ja Tiigi 5a, katlamajad Magasini 10 ja Lai 32a, garaažid Pepleri 4, Vallikraavi 20 ja Magasini 3a, on lubatud lammutada.

5.2.2.4. Ventilatsiooni ehitamisel olemasolevasse hoonesse tuleb õhu väljaviimisel kasutada ära olemasolevad korstnapitsid või ehitada uued korstnad maja ajaloolise korstnapitsi või ventilatsioonikorstna eeskujul. Õhu väljaviimiseks ja sissetoomiseks võib kasutada seinaga samal tasapinnal olevaid reste. Uushoonetel tuleb korstnapits kavandada lähtuvalt hoone terviklahendusest.

5.2.2.5. Olemasolevatele hoonetele õhksoojuspumpade jt tehnoseadmete paigaldamisel tuleb silmas pidada, et need ei tohi olla nähtavad tänava tasandilt avalikust ruumist, Toomemäelt, Jaani kiriku tornist ja Sadama asumist. Olemasolevatele hoonetele võib tehnoseadmeid paigaldada üldjuhul ainult hoone hooviküljele, eelistatud asupaik on maapind. Üldjuhul tuleb seade varjestada.

5.2.2.6. Uushoonete tehnoseadmed peavad olema lahendatud arhitektuurse tervikuna, lõimituna hoone mahtu või varjestatud terviklahendusena, mis kaugvaates (Toomemäelt, Jaani kiriku tornist, Sadama asumist) ei ole arusaadavad kui tehnoseadmete asupaigad. Mõra tekitavaid tehnoseadmeid pole tänavaküljele lubatud paigaldada ka arhitektuurse terviklahenduse puhul.

5.2.2.7. Vanalinna muinsuskaitseala ajaloolistele hoonetele (enne 1940. a ehitatud hooned ja mälestised) on päikesepaneelid lubatud paigaldada ainult siis, kui need on katusega samas tasapinnas ega ole vaadeldavad tänavatasandilt avalikust ruumist, Toomemäelt, Jaani kiriku tornist ja Sadama asumist. Vanalinna muinsuskaitseala uushoonetele ja kaitsevööndi hoonetele on päikesepaneelid lubatud olenemata vaatepunktist, kuid need ei tohi varjata vaateid vanalinnale, peavad olema uusehitistel arvestatud hoone üldkõrguse hulka, lõimitud

hoone mahtu ja kandma arhitektuurset mõtet. Vanalinna muinsuskaitsealal muudeks hooneteks märgitud ehitistel, mis on ehitatud pärast 1940. aastat ja mida on lubatud ümber ehitada, võib päikesepaneelid paigaldada katusele ja seintele kõrgetasemelise arhitektuurse terviklahenduse korral. Pärast 1940. aastat ehitatud väärtuslikke hooneid käsitletakse päikesepaneelide osas enne 1940. aastat ehitatud hoonetena.

5.2.2.8. Kinnistute tänavaäärse piirdena ja üldkasutatava avaliku alaga (nt park) külgneva piirdena tuleb kasutada puidust lippaeda, metallist varbaeda või kivist müüri; kahe hoone vahel kulgeva piirdena võib kasutada ka puidust planku. Piirde kujundus peab lähtuma kinnistu või piirkonna ajaloolistest lahendustest. Uushoonetel on lubatud maja arhitektuuriga haakuvad nüüdisaegsed lahendused ja materjalid. Tänavaares ja üldkasutatava avaliku ala piiril on keelatud võrkpiirded, tõkkepuud ja imiteerivad materjalid.

5.2.2.9. Üldkasutatavalt avalikult alalt vähenähtava kinnistutevahelise piirdena on vanalinna muinsuskaitsealal lubatud puidust lippaed, plank, kivist müür või metallist varbaed, Toometaguse asumis lisaks võrkpiire, kui seda piirab hekk.

5.2.2.10. Säilitada tuleb tänavate struktuur ja vaated piki tänavaid. Seetõttu ei ole lubatud tänavaid katusega katta ega vaateid muul moel varjata.

5.2.2.11. Säilima peavad olemasolevad munakividest, tahutud graniitkividest ja graniitplaatidest sillutised Raekoja platsil, Vallikraavi, Lossi, Hezeli, Lutsu, Jaani ja Oru tänaval, Laia tänav Toomemäe-poolses otsas, Magasini tänav kõnniteel jm. Munakividest, tahutud graniitkividest ja graniitplaatidest sillutise taastamine linnatänavatel ja hoovides on soositud. Tänavatel ja kõnniteedel võib kasutada ka nüüdisaegseid graniidist, betoonist või savist sillutiskive ja -plaate. Pargialadel on lubatud ka sõelmed. Asfaltteid juurde rajada pole lubatud, järk-järgult tuleb need vanalinna muinsuskaitsealal asendada sillutisega. Asfalt võib jääda Kroonuaia, Emajõe, Laiale tänavale, Jakobi tänavale alates Laiast tänavast, Veski, J. Kuperjanovi, Pepleri tänavale, Ülikooli tänavale kuni Vallikraavi tänavani, Vabaduse puisteele ja Poe tänav jõe poolsesse otsa.

5.2.2.12. Sillutisega tänavatel peab üleminek ühelt liikluspinnalt teisele (kõnniteelt sõiduteele) olema sujuv, kas ilma äärekivita või madala äärekiviga.

5.2.2.13. Tänavatasapinna tõstmine hoonete kõrval ei ole lubatud. Projekteerimisel peab arvestama, et esimese korruse sissepääsu lävi oleks tänav tasandil või kõrgemal.

5.2.2.14. Autoliikluse kasvu tuleb vältida, sest vibratsioon ja heitgaasid mõjuvad halvasti vanadele hoonetele. Eelistatud on jalakäijad ja inimjõul liikuvad sõidukid. Seetõttu ei tohi rajada uusi autoteid, küll aga võib muuta olemasolevaid autoteid jalakäiguteedeks.

5.2.2.15. Et parandada väärtuslike üksikhoonete ja tänavate vaadeldavust ning muuta jalakäijate-ratturite liiklemine ohutumaks, tuleb vähendada parkimist vanalinnas. Seetõttu on vaja keelata parkimine Ülikooli tänaval Vallikraavi tänavast Raekoja platsini ning Lossi ja Küütri tänav vahelisel lõigul. Turismibussidel on lubatud vanalinnas ainult peatuda,

parkimine on keelatud, v.a K. E. von Baeri tänava Lossi tänava poolses otsas ja Lossi tänava Inglisilla ja Kuradisilla vahelisel tähistatud alal.

5.2.2.16. Vältida tuleb uute mitmerealiste avatud parklate ehitamist. Lubatud on ehitada uushoone maa-alusesse ossa või avalikust tänavaruumist mittenähtavasse ossa parklakorrus või korrused. Maapealsed korrusparklad on lubatud vanalinna muinsuskaitsealal Magistri tänava avaparkla asemel ja muinsuskaitseala kaitsevööndis, kui nende kujundus ei ole utilitaarne ja sulandub linnaruumi või rikastab seda. Magistri tänava parkimismaja esimene korrus peab olema kasutusel kaubandus- või teeninduspinnana.

5.2.2.17. Muinsuskaitseameti loata on muinsuskaitseala kaitsevööndis keelatud paigaldada olulistele vaatesuundadele (piki vanalinna tänavaid, Mäe ja Roosi tn siht, Riia, Aleksandri ja Kүүuni tn sihid) reklaame, tehnoarajatisi või muid konstruktsioone, mis katavad või varjavad märgatavalt vanalinnale avanevaid vaateid.

5.2.3. Kujunduselemendid

5.2.3.1. Tänavavalgustitena tuleb kasutada muinsuskaitsealal, eelkõige jalakäigutsoonis, gaasilaternate ajastust pärinevat valgustikujundust. Kaitsevööndis võib kasutada nüüdisaegseid lahendusi. Suurema autoliiklusega asfaltkattega tänavatel on lubatud valgusmastid.

5.2.3.2. Pargiinventari (pingid, prügikastid, kiiged jm) kavandamisel tuleb lähtuda üldjuhul vanalinna tervikpildist ja traditsioonilisest ajaloolisest pargiinventarist.

5.2.3.3. Ettevõtte tegevuskoha tähise ja reklaami asukoht, suurus, materjal ja kujundus peab olema kooskõlastatud Muinsuskaitseametiga (Tartu Linnavalitsuse kultuuriväärtuste teenistusega).

5.2.3.4. Vanalinna muinsuskaitseala hoone fassaadile paigaldatav tegevuskoha tähis ja reklaam tohib kajastada ainult hoones tegutseva ettevõtte otsesest tegevust ning logo. Infokandja ei tohi kajastada hoones tegutseva ettevõtte vahendusel pakutavat ettevõtet, teenust või toodet.

5.2.3.5. Vanalinna muinsuskaitseala ettevõtte tegevuskoha tähis ega reklaam ei tohi olla esitatud helendavate pindadega kastina, teleri tüüpi ekraanina jm sähviva, sisu või kujundust muutva infopinnana. Eelistatud on tegevuskoha tähise väline valgustamine, lubatud on üksikute osade (eelkõige logo ja tähtede) esitamine valguslahendusena.